

Wywiad z Prezesem Antonim Sikoniem

Jak przedstawia się organizacja systemu zarządzania usługami w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w Tarnobrzegu?

Na terenie miasta Tarnobrzeg usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzi Tarnobrzegskie Wodociągi Spółka z o.o. Zmiana nazwy firmy z byłego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na Tarnobrzegskie Wodociągi Sp. z o.o. nastąpiła z dniem 1 lipca 2010 roku. PGK Sp. z o.o. w Tarnobrzegu została zawiązana w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w formie aktu notarialnego w dniu 1 lipca 1997 roku. Przekształcenie zostało dokonane w trybie określonym zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku oraz ustawą z 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej na podstawie Uchwały Rady Miasta Tarnobrzeg. Przedmiotem działalności byłego PGK Sp. z o.o. były wszystkie usługi komunalne tj.: gospodarka wodno-ściekowa, transport zbiorowy, administrowanie komunalnymi zasobami mieszkaniowymi, działalność pogrzebowa, zieleń miejska, gospodarka odpadami, całoroczne utrzymanie dróg, ulic i placów.

Od 2004 roku Władze Tarnobrzega rozpoczęły działania zmierzające do restrukturyzacji PGK, a tym samym do zmiany modelu zarządzania usługami komunalnymi w Tarnobrzegu. Przekształcenie struktury organizacyjnej świadczenia usług komunalnych wiązało się z restrukturyzacją podmiotowa PGK. Ważnymi przesłankami do przeprowadzenia restrukturyzacji były:

- deficytowa działalność zbiorowego transportu lokalnego,
- pozyskanie znacznych środków finansowych z Funduszu Spójności na rozwój gospodarki wodno-ściekowej.

Przekształcenie struktury organizacyjnej świadczenia usług komunalnych poprzez restrukturyzację podmiotową PGK zostało przeprowadzone na podstawie Uchwały Rady Miasta Tarnobrzeg. Rada Miasta dokonała restrukturyzacji podmiotowej PGK Sp. z o.o. w wyniku jej podziału poprzez wydzielenie dwóch nowych spółek komunalnych:

- Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwa Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o.

Wydzielenie nastąpiło w trybie przewidzianym w przepisach Tytuł IV, dział II, ustawy kodeksu spółek handlowych (art. 529). Nowo zawiązane spółki powstały na części majątku wydzielonego z PGK, niezbędnego do prowadzenia przez nie przypisanych działalności.

W rezultacie usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków pozostały w spółce dzielonej tj. PGK Sp. z o.o. Z dniem 1 lipca 2010 roku nastąpiła zmiana firmy PGK Sp. z o.o. na Tarnobrzegskie Wodociągi.

Z uwagi na fakt, że spółka nasza wypełnia rolę Beneficjenta dla Projektu Funduszu Spójności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na zmianę firmy musiała być zgoda Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i taka zgodę u progu 2010 roku otrzymaliśmy.

Przedstawiłem powyżej drogę zmian modelu zarządzania sektorem komunalnym w ramach nowego zarządzania publicznego (new public management – NPM) w uwarunkowaniach zmieniającego się otoczenia.

Transformacja modelu zarządzania rynkiem usług komunalnych dała wiele korzyści. Fundamentem reform sektora publicznego, dokonywanych w duchu NPM jest tworzenie stosunków rynkowych i konkurencyjności w procesie świadczenia usług publicznych.

Oceniając zastosowane modele zarządzania w ramach NPM w Gminie Tarnobrzeg należy postawić zasadnicze wnioski:

- przeprowadzone zmiany modelu zarządzania sektorem komunalnym były uzasadnione i nieuniknione
- restrukturyzacja podmiotu świadczącego usługi komunalne w Gminie Tarnobrzeg była przeprowadzona prawidłowo i dotyczyła:
 - a) form organizacyjnych – obecnie najczęstszą formą organizacyjną są spółki gminne,
 - b) podziału przedsiębiorstwa wielobranżowego na przedsiębiorstwa branżowe,
 - c) prywatyzacja branżowych przedsiębiorstw komunalnych (przekształcenia własnościowe dotyczyły PUK Sp. z o.o., PMKS Sp. z o.o.).

Podstawowe cele, które zostały osiągnięte w wyniku przeprowadzenia drogi zmian modelu zarządzania to: poprawa jakości świadczonych usług, racjonalizacja kosztów, minimalizacja wydatków budżetowych przy utrzymaniu poziomu świadczenia usług, zaangażowanie kapitału prywatnego w inwestycje komunalne, orientacja na przyszłość, większa autonomia decyzyjna w sektorze usług komunalnych, orientacja na pomoc finansową z Unii Europejskiej, orientacja na kilkuletnie przedsięwzięcia rozwojowe z dofinansowaniem środków z Unii Europejskiej, zabezpieczenia infrastruktury technicznej, gospodarczej, która oddziałuje integrująco na dany obszar.

Obecnie Tarnobrzegskie Wodociągi posiadają w swojej strukturze organizacyjnej Wydział Uzdatniania Wody, Wydział Oczyszczania Ścieków i Wydział Sieci Wodociągowo-Kanalizacyjnej. Obsługę wydziałów zabezpiecza administracja Zarządu. Spółka zatrudnia obecnie 145 osób. Od 2005 roku, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Tarnobrzeg z 2004 roku Spółka wypełnia rolę beneficjenta projektu Funduszu Spójności pn.: „Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu”.

Czy mógłby pan przybliżyć co wydarzyło się w Tarnobrzeskich Wodociągach w czasie minionej dekady ?

Projekt Funduszu Spójności pn.: „Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu to historyczna dla nas inwestycja. Zarządzanie usługami gospodarki wodno-ściekowej wymaga wielu inwestycji. Ta branża w skali kraju posiadała duże luki inwestycyjne. Również w naszym mieście istniała potrzeba realizacji takich inwestycji. Wejście Polski w maju 2004 roku do Unii Europejskiej stworzyło możliwości dostępu do unijnych środków pomocowych. Fundusze unijne stały się więc źródłem finansowania inwestycji systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Jak wiele miast w Polsce również i Tarnobrzeg pozyskał środki unijne. Starania Władz Miasta skutecznie przyczyniły się do przyznania przez Komisje Wspólnot Europejskich pomocy w ramach Funduszu Spójności dla Projektu „Program gospodarki wodno-ściekowej w Tarnobrzegu”. Wartość projektu wynosiła 15,3 mln euro, w tym wartość dofinansowania z Unii Europejskiej 12,4 mln euro, co stanowiło 81% wartości kosztów kwalifikowanych. Czas realizacji inwestycji został określony na lata 2004 – 2009.

Projekt w swoim zakresie rzeczowym obejmował:

- modernizację stacji uzdatniania wody SUW Jeziórko i ujęć wody Studzieniec I i Studzieniec II,
- budowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej w 8 osiedlach,
- modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Osiedlu Nagnajów,
- prace modernizacyjne w obrębie sieci wodociągowej,
- inwestycje w obrębie oczyszczalni ścieków,
- wykonanie systemu zrzutu dla ścieków opadowych i roztopowych.

Projekt zakończono we wrześniu 2009 roku. Całkowita wartość projektu wynosi 23,4 mln euro. Na projekcie wystąpiły przekroczenia budżetowe w wysokości 5,9 mln euro (przyczyny obiektywne).

W ramach Projektu Funduszu Spójności wykonano:

- budowę kanalizacji sanitarnej – 99,8 km,
- budowę przepompowni ścieków – 57 sztuk,
- modernizację kanalizacji sanitarnej – 2,6 km,
- budowę kanalizacji deszczowej – 10,7 km,
- budowę nowych sieci wodociągowych – 9,1 km,
- modernizację sieci wodociągowej – 4,9 km,
- modernizację stacji uzdatniania wody (nowoczesne systemy napowietrzania i filtracji wody) SUW Jeziórko,
- remont i modernizację ujęć wody Studzieniec I i Studzieniec II,
- prace remontowe na terenie SUW Jeziórko,
- inwestycje w obrębie oczyszczalni ścieków,
- budowę pompowni wód burzowych, przelewu burzowego oraz instalacji urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe,
- nowoczesne laboratoria dla potrzeb produkcji wody i oczyszczania ścieków.

Realizacja tych zadań w ramach Projektu Funduszu Spójności przyczyniła się do osiągnięcia następujących celów:

- cele ekologiczne:
 - ochrona środowiska gruntowo-wodnego przed potencjalnym zanieczyszczeniem spowodowanym użytkowaniem nieskanalizowanych bezodpływowych zbiorników na ścieki,
 - zapewnienie dostawy wody pitnej o wymaganej jakości (zdrowie publiczne)
 - zabezpieczenie funkcjonowania systemu gospodarki ściekowej, w tym również miejskiej oczyszczalni ścieków, w okresie wysokich poziomów wody w Wiśle,
- cele społeczne:
 - poprawa warunków życia i zdrowia mieszkańców, poprzez budowę kanalizacji sanitarnej (podwyższenie bezpieczeństwa mikrobiologicznego i epidemiologicznego),
 - zapewnienie mieszkańcom stałości dostaw wody pitnej o parametrach jakościowych zgodnych z wymogami polskimi i UE,
 - zapewnienie niezawodnego funkcjonowania systemów gospodarki wodnej i ściekowej, również w okresach wysokich poziomów wody w Wiśle,
 - pobudzenie wzrostu gospodarczego regionu poprzez poprawę warunków do inwestowania,
 - dostępność usług gospodarki wodno-ściekowej w obszarze gminy, w tym usług w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych,
 - podniesienie standardu usług gospodarki wodno-ściekowej,
- inne cele:
 - wypełnienie zobowiązań zawartych w Traktacie Akcesyjnym,
 - poprawa systemu wodno-ściekowego,
 - zapewnienie możliwie najbardziej ekonomicznego funkcjonowania systemów gospodarki wodnej i ściekowej.

Dotacja z Funduszu Spójności pozwoliła na likwidację niedoborów ilościowych i jakościowych zidentyfikowanych w infrastrukturze gospodarki wodno-ściekowej dla 50-cio tysięcznego miasta.

To pytanie zapewne zadawano Panu w ostatnim czasie wiele razy. Jak Spółka, która Pan kieruje, odbudowuje się po zeszłorocznej powodzi i czy są jakieś działania, by nie dopuścić do tego, by sytuacja się powtórzyła?

Niestety, te blaski i efekty zakończonego we wrześniu 2009 roku Projektu FS przysłoniła powódź z maja i czerwca 2010 roku. Ten dramat powodzi dotknął mieszkańców

miasta szczególnie z zalanych pięciu osiedli, wystąpiły ogromne zniszczenia w majątku gminy. Powódź spowodowała również ogromne szkody w majątku gospodarki ściekowej, którym zarządza nasza Spółka. Została całkowicie unieruchomiona instalacja oczyszczalni ścieków, prawie 2 metrowa warstwa wody dwukrotnie przykryła cały teren oczyszczalni ścieków. Unieruchomione zostały nowe systemy kanalizacyjne w zalanych 5-ciu osiedlach. Zniszczeniu uległa infrastruktura systemu podczyszczania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych do rzeki Wisły.

Chcę wyraźnie podkreślić, że ani na chwilę Spółka nie zaprzestała dostarczać wodę do zalanych osiedli. Pomimo tego, że niektóre domy były zalane przez dwa miesiące, mieszkańcy, bytujący na piętrze, mieli przez cały czas do dyspozycji czystą i zdrową wodę, dzięki czemu nie wystąpiły żadne zagrożenia epidemiologiczne na zalanych terenach.

Straty oszacowane przez rzeczoznawców majątkowych zostały ocenione na poziomie 24 mln złotych.

Po powodzi, jeszcze w 2010 roku, zostały wykonane niezbędne prace w zakresie usunięcia skutków powodzi, w tym głównie przywrócenia do pracy pompowni głównej oczyszczalni ścieków, tymczasowe uruchomienie uszkodzonych systemów kanalizacyjnych oraz systemu odprowadzenia wód opadowych i roztopowych.

Dzięki pomocy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie i przyznanej dotacji do końca października 2011 roku zostaną całkowicie zakończone prace dotyczące usuwania skutków powodzi. W tym terminie zakładamy też osiągnięcie efektów technologicznych na oczyszczalni ścieków i zostanie uruchomiona infrastruktura gospodarki osadami ściekowymi. Spółka podejmie też działania w zakresie realizacji przedsięwzięć przeciwdziałających zagrożeniu środowiska. Mam tu na uwadze przede wszystkim wykonanie wału opaskowego dla oczyszczalni ścieków.

Wyciągamy również wnioski z minionych zdarzeń. W modernizowanym zbiorniku retencyjnym zmieniamy technologię obwałowań ziemnych na nowoczesne, trwałe. Podjęte zostały też działania dotyczące zwiększenia objętości czynnej zbiornika. Zasadnym jest posiadanie w Spółce kilku przewoźnych zespołów pompowych o dużej wydajności wraz z przewodami elastycznymi o odpowiedniej długości. Takie i inne działania zostały już podjęte. Zdarzenia siły wyższej mogą bowiem przyjść tak niespodziewanie.

Proszę teraz powiedzieć jak Pan ocenia współpracę z Duszpasterstwem Krajowym?

Od kilkunastu lat współpracujemy z naszym Duszpasterstwem Zawodowym. Oceniając inne środowiska zawodowe, należy stwierdzić, że nasze Duszpasterstwo stanowi bardzo mocną formułę integracyjną. Duszpasterstwo jest „swoistą siłą wyższą”, która każdego roku w październiku gromadzi 4-5 tys. pracowników wodociągów na Jasnej Górze, u stóp Jasnogórskiej Pani – Królowej Polski. Działalność Duszpasterstwa łączy naszych pracowników w skalę kraju, pod względem duchowym jak i zawodowym. Te spotkania to doznania i przeżycia natury fizycznej jak i psychicznej, duchowej.

Nasze Duszpasterstwo jest jedną z najbardziej integrujących form wspólnoty, zwłaszcza duchowej. Jego działalność nierozzerwalnie łączy się z pielgrzymowaniem.

Proszę nam powiedzieć jak Pan przyjął propozycję Rady Krajowej naszego duszpasterstwa zawodowego, aby spółka którą Pan kieruje była organizatorem Ogólnopolskiej Pielgrzymki na Jasną Górę?

Muszę być tutaj wyrazicielem całej społeczności zawodowej naszej spółki. Przede wszystkim to ogromna radość z otrzymanego tak dużego zaufania ze strony Duszpasterstwa Zawodowego i całej Wspólnoty pracowników wodociągów i kanalizacji, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska. To zaszczytny obowiązek, ale również poczucie wielkiej odpowiedzialności za realizację tego przedsięwzięcia. Z godnością przystąpiliśmy do organizacji XXI Ogólnopolskiej Pielgrzymki naszego środowiska na Jasną Górę. Realizację tego dzieła wzmacnia w pełni poparcie Władz naszego Miasta, w tym Prezydenta Miasta,

podjmującego trud organizatora wspólnie z naszą Spółką Codzienne działania Komitetu Organizacyjnego przybliżają nas do wspólnego pielgrzymowania.

W tym dziele pomaga nam i umacnia nas Krzyż Pielgrzymkowy, który przyjęliśmy z wdzięcznością na Jasnej Górze w dniu 10 października 2010 r. podejmując organizację XXI Pielgrzymki. Obecnie Krzyż Pielgrzymkowy peregrynuje wśród rodzin pracowników. Cieszy również fakt, że równolegle prowadzona jest kronika z odwiedzin Krzyża w rodzinach.

Jakie są Pana odczucia dzisiaj?

Jestem pracownikiem Spółki z długim stażem. Myślę, że w sprawach zawodowych poruszam się sprawnie. Jednak organizacja XXI Ogólnopolskiej Pielgrzymki naszego środowiska zawodowego na Jasną Górę to dla mnie osobiście nowe wyzwanie. Wyсіłkę dzielą ze mną pracownicy spółki, przede wszystkim członkowie Komitetu Organizacyjnego. To pomaga w realizacji tego zadania.

Z wielkim uznaniem odnosimy się do Władz naszego miasta, Prezydenta Miasta Tarnobrzeg, za wsparcie, za podjęcie wspólnego dzieła organizatora Pielgrzymki.

Otrzymaliśmy także pasterskie błogosławieństwo od ordynariusza naszej diecezji JE ks. bpa Krzysztofa Nitkiewicza, który z radością przyjął zaproszenie do przewodniczenia liturgii w Bazylice Jasnogórskiej.

Pragnę również odnieść się z wyrazami ogromnej wdzięczności do naszego zakładowego opiekuna duchowego księdza kanonika Adama Marka, za jego wielką pomoc i umocowanie nas.

Od lewej: Duszpasterz Środowiska Tarnobrzeskich Wodociągów KS. Dziekan Adam Marek, Prezes Zarządu Antoni Sikoń i Duszpasterz Krajowy KS. Grzegorz Krząkała

Na koniec, w tym czasie, jeszcze czasie działań organizacyjnych nie można nie wspomnieć, skąd czerpiemy energię, siłę przewodnią i mądrość organizacyjną. Tak, w tym momencie skromne, ale gorące podziękowania kieruję do Duszpasterstwa Zawodowego, a szczególnie do księdza Grzegorza Krząkały oraz Przewodniczącego p.Ryszarda Wałacha. Dziękujemy za wsparcie i pomoc.

Dalsze działania organizacyjne mają swój bieg, wyznacza je kalendarz. Pragniemy zrobić wszystko, aby to nasze wspólne pielgrzymowanie przyniosło dla każdego oczekiwane owoce.

Pielgrzymowanie i modlitwa ubogacają nasze ciało i duszę, uwrażliwiają na otaczający świat. Nasza praca zawodowa to służenie społeczności lokalnej, to dbanie o środowisko przyrodnicze i środowisko człowieka, to wreszcie rozwiązywanie w części ekonomicznych problemów ochrony środowiska i rozwoju zrównoważonego w XXI wieku. Jako całe środowisko zawodowe mamy zatem ogromną misję.

Podczas tego wspólnego pielgrzymowania po raz XXI pokłonimy się Jasnogórskiej Pani – Królowej Polski. Wspólną modlitwą prosić będziemy o mądrość, o potrzebne łaski przed zatroskanym obliczem Czarnej Madonny.

Już dzisiaj, w imieniu całej społeczności zawodowej Tarnobrzeskich Wodociągów, w roku beatyfikacji naszego Wielkiego Rodaka Jana Pawła II, serdecznie zapraszam Wszystkich Państwa, całe nasze środowisko zawodowe do uczestnictwa we wspólnej modlitwie, do udziału w XXI Ogólnopolskiej Pielgrzymce Pracowników Wodociągów i Kanalizacji na Jasną Górę w dniach 8-9 października 2011 roku.

Dziękując za udzielone odpowiedzi, proszę o przyjęcie najlepszych życzeń osobiście dla Pana, Zarządu oraz całej Załogi. Życzę, by Wasza służba była zawsze wyrazem szacunku dla dzieła stworzonego przez Boga oraz praktyczną realizacją przykazania miłości bliźniego